

Achtergrondgegevens Lokale Indicatoren Kansrijke Start

In dit document geven we achtergrondinformatie per indicator zoals nu opgenomen in het dashboard Kansrijke Start

Indicatoren voor de zwangerschap

Indicatoren die inzicht geven in kwetsbaarheid in uw gemeente

RIVM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

kansrijkestart@rivm.nl

Percentage vrouwen en mannen in reproductieve leeftijd met psychische of psychiatrische problemen	
Teller	Aantal vrouwen en mannen van 19 tot 45 jaar met zorguitgaven binnen de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en/of medicatie gerelateerd aan psychische of psychiatrische problemen.
Noemer	Aantal vrouwen en mannen van 19 tot 45 jaar
Databron	CBS-microdata via DIAPER
Opmerkingen	Er is geen landelijke registratie van lichte psychische problematiek (zoals gezien door de POH-GGZ). De indicator met 'psychische of psychiatrische problemen' is ook opgenomen bij 'tijdens de zwangerschap' en 'na de geboorte'. De teller van de indicatoren is echter in de verschillende fasen anders.

Percentage vrouwen en mannen in de reproductieve leeftijd woonachtig in een wijk met een lage leefbaarheidsscore	
Teller	Aantal vrouwen en mannen van 19 tot 45 jaar woonachtig in een wijk met een lage leefbaarheidsscore (van zwak tot zeer onvoldoende).
Noemer	Aantal vrouwen en mannen van 19 tot 45 jaar
Databron	CBS-microdata via DIAPER
Opmerkingen	Indicator is gebaseerd op de Leefbaarometer 2.0: https://www.leefbaarometer.nl/home.php .

Percentage laaggeletterden onder jongeren (<30 jaar) zonder partner en kinderen	
Teller	Aantal laaggeletterden onder mensen jonger dan 30 jaar zonder partner en kinderen
Noemer	Aantal mensen jonger dan 30 jaar zonder partner en/of kinderen
Databron	https://geletterdheidinzicht.nl/
Opmerkingen	<ul style="list-style-type: none">Op de website geletterdheidinzicht.nl zijn meerdere doelgroepen zichtbaar waar gemeenten beleid op kunnen inrichten. Enkele voorbeelden: Nederlandse werkenden (30 - 50 jaar); jongeren (<30 jaar) zonder partner of kinderen; en migranten (>30 jaar) met partner en/of

	<p>kinderen. Momenteel is het RIVM in gesprek over het in kaart brengen van laaggeletterdheid in de gehele reproductieve leeftijdsfase.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Data beschikbaar over 2020 (punt in de grafiek) • Nog geen vergelijking landelijk gemiddelde mogelijk
--	--

Indicatoren die inzicht geven in kwetsbaarheid / effect beleid

Percentage vrouwen en mannen in de reproductieve leeftijd met problematische schulden	
Teller	Aantal vrouwen en mannen van 19 tot 45 jaar met een registratie in de schuldsanering (WSNP) en/of met een betalingsachterstand van 6 maanden of meer bij de zorgverzekeraar
Noemer	Aantal vrouwen en mannen van 19 tot 45 jaar
Databron	CBS-microdata via DIAPER
Opmerkingen	Deze indicator kan een te positief beeld geven. Het percentage mensen dat problematische schulden of geldproblemen ervaart is in werkelijkheid waarschijnlijk hoger. Er zijn namelijk ook mensen die geen hulp (van bijvoorbeeld de schuldhulpverlener) ontvangen en daarom niet bekend zijn in registraties. Aanscherping indicator volgt.

Percentage vrouwen in de reproductieve leeftijd dat rookt	
Teller	Aantal vrouwen en mannen van 19 tot 45 jaar dat rookt
Noemer	Aantal vrouwen en mannen van 19 tot 45 jaar
Databron	CBS-microdata via DIAPER (Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020, GGD'en, CBS en RIVM)
Opmerkingen	Iedere 4 jaar wordt de gezondheidsmonitor uitgezet onder een gedeelte (+500.000) van de 18 - 64 jarigen. Voor verschillen tussen de samenstelling van de steekproef en de totale bevolking wordt een correctie toegepast door middel van een wegingsfactor gebaseerd op persoons- en regiokenmerken.

Percentage vrouwen in de reproductieve leeftijd met (heel) veel stress	
Teller	Aantal vrouwen en mannen van 19 tot 45 jaar met (heel) veel stress
Noemer	Aantal vrouwen en mannen van 19 tot 45 jaar
Databron	CBS-microdata via DIAPER (Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020, GGD'en, CBS en RIVM)
Opmerkingen	Iedere 4 jaar wordt de gezondheidsmonitor uitgezet onder een gedeelte (+500.000) van de 18 - 64 jarigen. Voor verschillen tussen de samenstelling van de steekproef en de totale bevolking wordt een correctie toegepast door middel van een wegingsfactor gebaseerd op persoons- en regiokenmerken.

Indicatoren tijdens de zwangerschap

Indicatoren die inzicht geven in kwetsbaarheid in uw gemeente

Percentage zwangere vrouwen met psychische of psychiatrische problemen	
Teller	Aantal vrouwen met zorguitgaven binnen de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en/of medicatie gerelateerd aan psychische of psychiatrische problemen in het jaar van de bevalling
Noemer	Aantal vrouwen met een bevalling in een jaar
Databron	CBS-microdata via DIAPER
Opmerkingen	Er is geen landelijke registratie van lichte psychische problematiek (zoals gezien door de POH-GGZ). De indicator met 'psychische of psychiatrische problemen' is ook opgenomen bij 'voor de zwangerschap' en 'na de geboorte'. De tellers zijn echter in de verschillende fasen anders.

Indicatoren die inzicht geven in in kwetsbaarheid / effect beleid

Percentage zwangere vrouwen met problematische schulden in jaar van bevalling	
Teller	Aantal vrouwen met een registratie in de schuldsanering (WSNP) en/of met een betalingsachterstand van 6 maanden of meer bij de zorgverzekeraar in het jaar van de bevalling
Noemer	Aantal vrouwen met een bevalling in een jaar
Databron	CBS-microdata via DIAPER
Opmerkingen	Deze indicator kan een te positief beeld geven. Het percentage mensen dat problematische schulden of geldproblemen ervaart is in werkelijkheid waarschijnlijk hoger. Er zijn namelijk ook mensen die geen hulp (van bijvoorbeeld de schuldhulpverlener) ontvangen en daarom niet bekend zijn in registraties. Aanscherping indicator volgt.

Percentage zwangere vrouwen in een zeer kwetsbare situatie (3 of meer risicofactoren)	
Teller	Aantal vrouwen dat in jaar van bevalling in een mogelijk kwetsbare situatie leeft, met 3 of meer van de volgende risicofactoren: laag huishoudinkomen (<10e percentiel), GGZ-gebruik, medicijngebruik voor psychische klachten, schuldenproblematiek, detentie, hoge zorgkosten, hoog medicijngebruik, overlijden partner, scheiding.
Noemer	Aantal vrouwen met een bevalling in een jaar
Databron	CBS-microdata via DIAPER
Opmerkingen	-

Percentage zwangere vrouwen dat rookt tijdens de zwangerschap	
Teller	Aantal zwangere vrouwen dat tijdens de zwangerschap op enig moment heeft gerookt
Noemer	Aantal vrouwen met een bevalling in een jaar
Databron	Perined via DIAPER
Opmerkingen	Roken tijdens de zwangerschap wordt geregistreerd in Perined, maar de betrouwbaarheid van deze gegevens is nog onduidelijk. Momenteel wordt dit verder onderzocht. We denken dat de getoonde cijfers een onderschatting zijn, en dat het werkelijke aantal en percentage hoger ligt. Trimbos publiceert regelmatig de Monitor Middelengebruik en Zwangerschap. Deze is gebaseerd op een steekproef van vrouwen en partners voor, tijdens en na de zwangerschap. Deze gegevens zijn niet per gemeente beschikbaar. De meest recente monitor is van 2021 . Daarin staat dat 7,7% van de vrouwen op enig moment tijdens de zwangerschap rookte.

Percentage zwangere vrouwen waarbij zwangerschapsbegeleiding na de 10^e week van de zwangerschap startte	
Teller	Aantal zwangerschappen vanaf 24 weken waarbij zwangerschapsbegeleiding startte na de 10e week van de zwangerschap, ongeacht of dit in de eerste of tweede lijn plaatsvond
Noemer	Aantal zwangerschappen vanaf 24 weken
Databron	Perined via DIAPER
Opmerkingen	-

Indicatoren na de geboorte

Indicatoren die inzicht geven in kwetsbaarheid in uw gemeente

Percentage kinderen 0-2 jaar dat opgroeit in een gezin waar ouders te maken hebben met psychische of psychiatrische problemen	
Teller	Aantal kinderen 0-2 jaar van wie één of beide ouders zorguitgaven maken binnen de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en/of medicatie gerelateerd aan psychische of psychiatrische problemen in het jaar van de bevalling
Noemer	Aantal kinderen tot twee jaar
Databron	CBS-microdata via DIAPER
Opmerkingen	Er is geen landelijke registratie van lichte psychische problematiek (zoals gezien door de POH-GGZ). De indicator met 'psychische of psychiatrische problemen' is ook opgenomen bij 'voor en tijdens de zwangerschap'. De tellers zijn echter in de verschillende fasen anders.

Indicatoren die inzicht geven in kwetsbaarheid / effect beleid

Percentage kinderen dat geboren wordt in een gezin met problematische schulden	
Teller	Aantal levendgeborenen van wie (een van de) ouder(s) een registratie in de schuldsanering (WSNP) en/of met een betalingsachterstand van 6 maanden of meer bij de zorgverzekeraar heeft

Noemer	Aantal levendgeborenen
Databron	CBS-microdata via DIAPER
Opmerkingen	Deze indicator kan een te positief beeld geven. Het percentage mensen dat problematische schulden of geldproblemen ervaart is in werkelijkheid waarschijnlijk hoger. Er zijn namelijk ook mensen die geen hulp (van bijvoorbeeld de schuldhulpverlener) ontvangen en daarom niet bekend zijn in registraties. Aanscherping indicator volgt.

Percentage kinderen dat geboren wordt in een gezin in een zeer kwetsbare situatie (3 of meer risicofactoren)

Teller	Aantal levendgeborenen dat geboren wordt in een gezin in een mogelijk kwetsbare situatie, met 3 of meer van de volgende risicofactoren: laag huishoudinkomen (<10e percentiel), GGZ-gebruik, medicijngebruik voor psychische klachten, schuldenproblematiek, detentie, hoge zorgkosten, hoog medicijngebruik, overlijden partner, scheiding)
Noemer	Aantal levendgeborenen
Databron	CBS-microdata via DIAPER

Percentage kinderen met een vroeggeboorte en/of een laag geboortegewicht voor de duur van de zwangerschap

Teller	Aantal kinderen geboren na een zwangerschapsduur van 24 weken of meer met een geboortegewicht onder geboortegewichtpercentiel 10 en/of een zwangerschapsduur van minder dan 37 weken.
Noemer	Aantal kinderen geboren na een zwangerschapsduur van 24 weken of meer
Databron	Perined via DIAPER

Aantal uithuisplaatsingen van kinderen voor het tweede levensjaar (per 1000)

Teller	Aantal kinderen tot twee jaar dat op enig moment in het desbetreffende jaar ten minste een dag een jeugdbeschermingsmaatregel heeft ontvangen, overlappend met jeugdhulp met verblijf
Noemer	Aantal kinderen tot twee jaar
Databron	CBS-microdata via DIAPER
Opmerkingen	Het CBS heeft geen directe informatie over uithuisplaatsingen. De combinatie tussen een jeugdbeschermingsmaatregel en jeugdhulp met verblijf geeft vermoedelijk een uithuisplaatsing weer. Maar er kan ook vrijwillig gekozen zijn voor plaatsing in jeugdhulp met verblijf.

Percentage gezinnen dat geen gebruik maakt van kraamzorg

Teller	Aantal kinderen waarbij de moeder geen kraamzorg heeft ontvangen in het geboortjaar
Noemer	Totaal aantal kinderen geboren na een zwangerschap van 24 weken of meer
Databron	Vektis en CBS-microdata via DIAPER

